

NRK1 søndag 04. september kl 20.05 Siffer - Premiere!

Du liker tall, dermed basta!

Gjennom 10 programmer skal matematiker Jo Røislien overbevise deg om at du liker tall, selv om du påstår du hater dem. Han tar oss med på en reise i tallenes verden, helt uten tavler og diagrammer, men desto mer entusiastisk.

I serien prøver Jo Røislien blant annet å kjøpe Island for oljefondet, han forsøker å revolusjonere titallssystemet og han sporer opp blokkleiligheten til verdens største geni som sa nei til en million dollar.

Det er alltid en vinner

I første program drar Jo til Las Vegas for å finne ut hvordan man gjør suksess i spill. Finnes det et mattetriks som kan hjelpe ham å vinne over casinoet? Jo møter privatdetektiven som avslørte verdens mest kjente kortteller (spilt av Lawrence Fishburne i Hollywood-filmen "21"), og han oppdager at kasinoene har sabotert hans rulettstrategi.

Hjemme i Norge lurer han fire musikkesperter, blant andre Chirag fra Karpe Diem, med på et matteeksperiment som tar for seg den internasjonale Grand Prix-finalen på Fornebu.

Til slutt viser han at det er svært sannsynlig at det usannsynlige skjer, for så å slå "10 kron på rad", helt uten å jukse.

Et populærvitenskapelig underholdningsprogram om tall. (1:10)

Produsert av Teddy TV (2010)

Originaltittel: Siffer

Programleder: Jo Røislien.

[Og dette skrev Jo Røislien i AKTUariELT 4-2009:](#)

TALL SOM UNDERHOLDNING.

Kan tall være god underholdning? NRK tror det.

Undertegnede og Teddy TV har nylig fått klarsignal fra statskanalen for å lage et underholdningsprogram om tall. Programmet skal få flere hundre tusen mennesker til å benke seg foran TV'en, uke etter uke i et halvt år.

For et par år siden begynte jeg og produksjonsselskapet Teddy TV, der ikke ukjente Petter Schjerven er kreativ leder, å diskutere muligheten for å lage et underholdningsprogram om tall. NRK viste tidlig interesse for konseptet, og i vår kom endelig gladmeldingen: NRK vil ha programserien. Med undertegnede som programleder.

En statistiker for å lede et program om tall? Helt klart i statskanalens ånd.

Senke skuldrene

Et underholdningsprogram om tall vil nok for mange høres ut som en selvmotsigelse. Ikke bare er matematikk noe som ofte avfeies som kjedelig og "ikke for meg": Det er noe mange aktivt misliker. Vel, tror de i hvert fall. Slike kulturelt etablerte sannheter er noe av det programserien ønsker å gjøre noe med. Vi vil at folk skal senke skuldrene. Bli minnet på gleden ved å lære å telle. Huske at vårt økonomiske system er basert på tallfesting av verdibegrepet. Fundere på hvordan det kan ha seg at vi, selv i halvsøvne om morgenen, regner forholdsvis avslappet på det sirkulære tolvfallssystemet klokka er.

Formidlingens kunst

Formidling må tilrettelegges tilhøreren. Det er det viktig å huske når man skal lage TV for noen hundre tusen nordmenn, mange uten matematikkunnskaper ut over ungdomsskolen. I utarbeidelsen av manus er det mange forbehold jeg som fagperson har måttet svelge i meg. På den annen side: Vi lærte alle på skolen at man ikke kunne ta kvadratroten av et negativt tall. Alt til sin tid.

TV

TV er et visuelt medium, noe som setter sterke føringer for valg av temaer og presentasjonsmåte. Som produsenten utbrøt i et redaksjonsmøte: "Når jeg slår på TV'en vil jeg se sport og fine damer. Eventuelt noe som sprenges i lufta." Fullt så banalt trenger ikke dette tall-programmet bli, men utsagnet er greit å notere seg bak øret. Å snakke om sorte og røde baller med og uten tilbakelegging: Dårlig TV. Å reise til Monaco og tømme et casino: God TV. I vinter laget vi en 15-minutters pilot-episode som vi viste til NRK. Den inneholdt Roald Øyen, Benfords Lov og økonomisk svindel, verdens dyreste regnefeil (Sleipner) og Norges farligste dyr (flått). En god tallhistorie kan være stor eller liten, ordinær eller spektakulær. Vi i redaksjonen har mange mulige temaer på blokken, men vi vil ha flere.

Derfor: Har du forslag til noe vi kunne snakke om? Kan naboens kyllinger telle? Kan man bruke RBK til å demonstrere et matematisk prinsipp? Har fetteren din doktorgrad i numerologi? Da vil jeg gjerne høre fra deg.

Tall, tall, tall

Etter en doktorgrad i geostatistikk ved NTNU og tre år som postdoktor i biostatistikk ved UIO, var ikke en programlederjobb i NRK det første jeg tenkte på som neste, naturlige skritt i karrieren. Men; formidling er tross alt en av våre viktigste oppgaver, og det å få lov til å bruke TV som forelesningssal er et privilegium. Når ellers får man en halv time i uka på NRK, uke etter uke, for å promotere tall, matematikk og statistikk? Jeg gleder meg.

Jo Røislien, statistiker

jo@teddytv.no